

Határnyitók vagy elhatárolók?

Magyarország a választások után és az Európai Unió Tanácsának soros elnöksége előtt

n-ost Médiakonferencia 2010

október 6-10. között Pécsen, a kulturális fővárosban (Dél-Magyarország)

A német n-ost újsáíró szervezet hatodik alkalommal hív meg újságírókat és közép- kelet európai szakértőket az éves konferenciájára. Berlin, Prága, Szófia, Bukarest és Rostov után idén a dél-magyarországi Pécs ad otthont a rendezvénynek. A nemzetközi találkozó egy olyan közép-európai országnak szenteli a figyelmet, amely Orbán Viktor nemzeti konzervatív pártjának az elsöprő győzelme után mélyreható változásokat él meg. A konferencia időpontjában, vagyis néhány nappal a helyhatósági választások után és a az Európai Unió Tanácsának soros elnöksége előtt, a média szeme Magyarországra szegeződik.

Az n-ost médiakonferencia

- **összeköt** több, mint 80 német nyelvű és kelet-európai újságírót és közös szakmai és médiapolitikai érdeklődésű szakértőt
- **továbbképez**; olyan tréningeket tart az újságírás területein különböző témákban, amelyeket elismert, tapasztalt trénernek vezetnek
- **kutatási lehetőségeket biztosít**, olyan magyarországi témákban, melyek új szemszögből mutatják be az országot: a rasszizmustól a rockzenéig, az energiától a borig.
- **megvitatja Magyarország fejlődését** szakértőkkel és az ország értelmiségével, mint például Nadas Péter publicistával, úgymint Heller Ágnes filozófussal folytatott beszélgetések keretében.

Program

2010. OKTÓBER 6. SZERDA

14.00-tól Bejelentkezés a hotelbe

17.30 A KONFERENCIA MEGNYITÓJA

18.00 MEGNYITÓBESZÉD
Határnyitóból kirekesztő?
Nadas Péter Magyarország útjáról 1989 óta

Az író, drámaíró, esszéista Nadas Péter országa egyik legismertebb kritikusának számít. Az n-ost - konferencia vitaindítójában Nadas Péter felvázolja Magyarország fejlődésének nehéz útját a rendszerváltás óta, és meghatározza az ország helyét - szerinte egy bizonytalanra vált - Európában.

Milyen fejlődések és események vezettek a rendszerváltás óta a 2010-es parlamenti választások eredményéhez és a jobbratolódáshoz? Milyen irányba halad Magyarország, talán egy tekintélyuralmi rendszer felé? Mit tudnak ezzel szembeállítani demokratikus erők? Pont Magyarország, az egykori Osztrák-Magyar Monarchia országa az 1989-es határnyitó távolodik el az európai értékektől? Milyennek látja Magyarország Európát és milyennek látja Európa Magyarországot?

18.45

■ VITAFÓRUM

Magyarország az Európai Unió Tanácsának soros elnöksége előtt
Magyarország kül- és belpolitikai kihívások között

2011 januárjában, amikor Magyarország átveszi az Európai Unió Tanácsának soros elnöki posztját, egy olyan ország kerül az Európai Unió élére, mely a nemzetikonzervatív Fidesz párt májusi győzelme után újrarendezi sorait. A gazdasági válság és az olyan problémák, mint a korrupció és a fiatalok elvándorlása, elősegítették a szélsőjobb parlamenti bevonulását. A társadalom megosztott és a roma kisebbség évek óta kirekesztett. Emellett az EU-hoz történt csatlakozás óta sokan elégedetlenek Magyarország fejlődésével.

Orbán Viktor miniszterelnök kétharmados többsége magában rejti annak lehetőségét, hogy Magyarország végre túllépjen a politikai megosztottságon és figyelmeztet a gazdasági és strukturális problémáknak szentelhesse. Mennyire integratív egy olyan kormány, mely nemzeti jelképpolitikát folytat? Milyen impulzusokat tud adni Magyarország az Európai Unió Tanácsának soros elnöksége alatt az EU-ba.

- Ungváry Rudolf, író és publicista
 - Prof. Dr. Forray Katalin, Pécsi Tudományegyetem, Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár
 - Prof. Dr. Miszlivetz Ferenc, az Institute for Social and European Studies igazgatója, Budapest (megkeresve)
 - Balog Zoltán, társadalmi felzárkózásért felelős államtitkár, Budapest
- A beszélgetést vezeti: Peter Kapern, Deutschlandfunk

20.00

Büfé

2010. OKTÓBER 7. CSÜTÖRTÖK

9.00

Bemutakozás és kapcsolatépítési találkozó

10– 17.00

Workshopok

- Riporterek időzavarban: Riport a napilapban
előadó: Holger Gertz, Süddeutsche Zeitung
- Amikor az olvasó elveszik: Mitől csökken az olvasók száma, és mi váltja ki ezt a csökkenést?
előadó: Peter Linden, szabadfoglalkozású újságíró és tréner
- Jól megírva de rosszul eladva? Marketing szabadúszóknak
előadó: Cordula Nussbaum, szabadfoglalkozású újságíró és coach
- A mindennapi kenyér a rádióban: A háromperces
előadó: Peter Kapern, Deutschlandfunk
- A videószerkesztés alapjai
előadó: Mathias Sdun, Videoblogger
- Fótyszerkesztés. Bevezetés a nyomtatott sajtó munkatársainak
előadó: Jan Zappner, szabad foglalkozású fotós és tréner, Berlin

■ Kérdezni nem kívánatos? Információs szabadságjog a gyakorlatban
előadó: Ádám Földes (Transperancy International, Magyarország)

■ Blogging újságíróknak
előadó: Verena Reygers, Freie Journalistin und Bloggerin
(www.maedchenmannschaft.net/ Der Freitag)

13.00 Ebédszünet

19.00 ■ VITAFÓRUM
Egy társadalom hang nélkül?
A civil társadalom és a média

A rendszerváltás idején egy sokszínű médiavilág alakult ki Magyarországon, de csak kismértékben független és csak látszólag pluralista. A közszolgálati csatornák ugyanúgy, mint a magánkézben levő újságok és rádióállomások pártérdekekhez igazodnak. De a magyar civil társadalomból is hiányzik egy észrevehető, független és hallható megnyilvánulási fórum. Hogyan járulnak még is hozzá egy kritikus nyilvánosság megjelenéséhez a társadalmi szervezetek és a média.

Milyen hagyományokhoz tudnak visszanyúlni? Milyen a felek kapcsolata és hogyan tudják egymást kölcsönösen segíteni? Miért ilyen csekély a média társadalmi támasza és a szabad média fontosságának megértése - és miért ilyen csekély mértékű a vállalkozó szellem a civil társadalomban? Van-e kiút a kielégítetlen elvárások és az egyének hiányzó tenni akarásának gödréből?

- Vajda Èva, Szabad újságíró (Manager Magazin Magyarország)
- Weyer Balázs, Origo.hu médiaportál főszerkesztője
- Dénes Balázs, Társaság a Szabadságjogokért szervezet elnöke TASZ
- **Heller Ágnes**, filozófus videónyilatkozata

A beszélgetést vezeti: Thomas Morawski, az ARD bécsi és délkelet európai stúdiójának vezetője

20.30 ■ **Imbisz**
a Cezar pezsgőpincében a Slow Food Pécs rendezésében

2010. OKTÓBER 8. PÉNTEK

9.0 Kirándulás, anyaggyűjtés különböző témákban szervezetekhez, intézményekhez, környező településekre

■ *Lidl, Aldi és a többiek: Magyarország gazdasága, a bel- és külföldi befektetők szerepe*

1989 után az állami tulajdon gyorsan és igen alacsony áron külföldi befektetők kezébe került. Még egy olyan mezőgazdasági országba is, mint Magyarország Spanyolországból és Hollandiából importálják a gyümölcsöt, a háznál való értékesítés gyakorlatilag elképzelhetetlen. Vajon ki profitált többet a rendszerváltásból? Követett el Magyarország hibákat a változások idején? Hogyan él tovább a régiók gazdasága? Látogatás helyi cégeknél.

■ *Újra virágzik a szőlő: A szőlőtermesztés hagyománya a Mecsek körül*
Már több mint 2000 éve termesztenek szőlőt a Mecsek lankáin. Ha ma valaki első osztályú vörösbort keres, elutazik a Pécs-től délre fekvő Villányba. Magyarország legsikeresebb bortermő vidéke 2500 hektáron terül el. A rendszerváltás után a szőlőtermesztés újra felvirágzott a nagy energiának, pályázati pénzeknek, szorgalomnak, vállalkozói szellemnek, kedvnek és törekvésnek köszönhetően. Ez a szőlőtermesztő vidék annyira vonzó, hogy még német borászok is letelepedtek itt és biobort termelnek. Látogatás német és magyar borászoknál Pécs környékén.

■ *Se gáz, se víz, se áram: Hogyan legyen így Magyarország független?*
Régebben a Mecsekben uránércet és kőszén bányásztak. Ennek következményeivel még a mai napig is küzd a város. A rákos megbetegedések magas aránya még ma is tabunak számít. Csak 2000 után modernizálták az előregedett hőerőművet Pécsen. A várostól nem messze áll Magyarország egyetlen atomerőműve, melynek radioaktív hulladékát is a Mecsekben akarják tárolni. Miért ilyen alacsony Magyarországon a megújuló energia aránya? Miért nem sikerült a lobbinak EU pénzeket felszabadítani az alternatív energiaforrások számára? Mit jelent Magyarország azon kinyilatkoztatása, hogy az Európai Unió Tanácsának soros elnökségi ideje alatt egy integrált európai víz-management politikát szeretne elérni??

■ *Magyarország nehéz útja a civil társadalom felé*

Az 1989-es fordulat után alig volt olyan civil társadalmi-struktúra, amelyre építeni lehetett volna. A németországi nemzeti szocialista struktúrák, Horthy önkényuralmi rendszerének adaptációja és kommunizmus évei után - az 1956 előtti politikai enyhülés ellenére - ez nem is csoda. De ez azóta eltelt húsz évben is alig változott a helyzet. A magyar társadalom, amelyben emberek milliói a szegénységi küszöb alatt és az elszegényedéstől félve élnek, alig sajátította el, hogyan segítsen önmagán. Hol nyílik mégis lehetőség önkéntes munkára, társadalmi szerepvállalásra és eszmecserére? Mi tartja mozgásban a létező társadalmi szervezeteket és milyen problémákkal küzdenek? Látogatás szociális és politikai társadalmi szervezeteknél és civil kezdeményezéseknél.

■ *Támogatás vagy kirekesztés? Romák Pécsen és Pécs környékén*
Pécsen található az ország egyetlen roma gimnáziuma. A kulturális fővárosi programjában azonban csak kevés roma vonatkozású rendezvény szerepel. A magyarok majdnem 80%-ának - politikai nézettől függetlenül - negatív asszociációja van a romákkal kapcsolatban. Milyenek a romák mindennapjai Pécsen és a Pécs környéki falvakban? Milyen kezdeményezések léteznek, hogy

legalább néhányan kiemelkedhessenek ebből a reménytelennek tűnő szociális helyzetből. Vannak-e törekvések annak érdekében, hogy politikailag képviseljék érdekeiket? Látogatás a Gandhi Gimnáziumba, valamint egy roma faluba, Gilvánfára, ahol a munkanélküliség 90%-os és az önkormányzat az egyetlen munkaadó.

■ *Braindrain és hallgatói boom egy strukturálisan gyenge régióban*
A Bologna-rendszernek köszönhetően sok külföldi hallgató tanul Pécsen. Nemcsak nemzetközi atmoszférát teremtenek a városban, hanem pénz is hoznak. Ugyanakkor egyre több fiatal hagyja el Magyarországot – képzést és megfelelő állásokat keresve. Mit találnak a fiatalok Pécsen, amit máshol nem? Mi korlátozza a lehetőségeiket a magyar munkaerőpiacon. Milyen eszözei vannak az EU-nak, hogy hasson a vállalatoknál a továbbképzésre és a személyzeti vezetőkre? Látogatás személyzeti osztályok vezetőinél, fiataloknak szóló projekteknél és az egyetemen.

■ *Európa kulturális főváros – vagy mégis valami maradandóbb?*
A 2010-es kulturális főváros pályázati koncepcióját eredetileg értelmiségiek fogalmazták meg. De az politika az irányítást hamar magához ragadta. Számos építkezés időben annyira elhúzódott, hogy még az év végig sem fejeződnek be a munkálatok. Mi marad Pécsnek? Marad-e, lesz-e turistacsalogató tartós hatás a városban? Hol áll az építkezés a fő beruházásokat tekintve, mint például a kulturális negyed az egykori Zsolnay gyár területén? Látogatás a helyszínekre és beszélgetés az építkezésért felelősökkel.

■ *Tartsunk össze ahelyett, hogy széthúznánk: a pécsi rockzene*
Az alternatív zene mindig is nagy szerepet játszott a magyarországi politikai életben. Különösképpen a rendszerváltáskor volt kifejezőeszköze az új életfelfogásoknak. A rockzene és a zene általában azokhoz a társadalmi szférákhoz tartozik Magyarországon, mely összeköti az embereket. Ennek ellenére a zenekarok ismertsége szinte kizárólag Magyarországra korlátozódik. Ez alól kivételt képez a legendás bátaszéki Omega, akit Lengyelországban éppúgy hallgatnak, mint Angliában. Miért nem sikerült más zenészeknek az európai áttörés? Milyen helyet foglaltak el a társadalomban 20 évvel ezelőtt és milyen helyet foglalnak el ma? Látogatás zenészekhez: Presser, Kóbor és a többiek.

2010. OKTOBER 9. SZOMBAT

n-ost tagok:

9.00 n-ost taggyűlés és workshop az n-ost továbbfejlesztésének jegyében

minden résztvevő számára:

9.00-tól szabadprogram – a kulturális fővárosi programsorozat rendezvényein lehet részt venni:

mindenkinek:

14.00 közös ebéd

15.00 városnézés

Ahol a Nyugat és Kelet egymásra talált: Utazás a pécsi Világörökséghez

Rómaiak, törökök, németek, zsidók és sokan mások mind nyomot hagytak Pécs életében. A régészeti-történelmi városnézés feltárja szemünk előtt ezt a színes múltat, mely Kelet és Nyugat találkozásából fakadt. A 18. század óta ismert, hogy Pécs alatt egy második város is fekszik, a római Sopianae. Ez a különleges római örökség segítette a várost az UNESCO világörökség cím elnyeréséhez. Az ókeresztény sírkamrák, - melyek ma is őrzik a falfestményeket a 3. és 4. századból - kétszintes építkezésükkel páratlanok Európában.

19.00 vacsora az idegenforgalmi és kereskedelmi középiskolában

20.30 záró party

2010. OKTÓBER 10. VASÁRNAP

10.00

VITAFÓRUM

Mi marad a kulturális fővárosi évből?

Egy fontos téma több szemszögből

„Egy határtalan város” – ez a Kulturális Főváros 2010 mottója. Vajon megtartja-e a nemzetiségileg sokszínű város, melyben a magyarok mellett szerbek, horvátok, németek, romák és más nemzetiségek élnek ígéretét? Milyen kulturális impulzusok maradnak meg a köztudatban? Milyen a gazdasági mérleg, miután a fő építkezések még nem készültek el? Sikerült-e Pécsnek a kulturális évet marketing szempontjából a város számára hasznosítani? Lesz-e hozadéka a kulturális évadnak a helyi kulturális életben és az egyesülő Európában?

- Ruzsa Csaba, Pécs2010 Menedzsmentközpont ügyvezető igazgatója
- Szalay Tamás, Pécs 2010 Kht. kulturális igazgatója
- Somlyódy Nóra, szerző, a Magyar Narancs volt szerkesztője
- Gracza Christian, Robert Bosch egykori pécsi kultúrmenedzsere
- Jürgen Fischer, Programmkoordinator Ruhr 2010

A beszélgetést vezeti: Klaus Prömpers, a ZDF bécsi és délkelet európai stúdiójának vezetője

12.00

a konferencia vége

13.00

ebéd

hazautazás

A konferencia nyelve (pódiumbeszélgetések): német és magyar

KONTAKT:

n-ost – Netzwerk für Osteuropa-Berichterstattung
Neuenburger Str. 17, 10969 Berlin
Tel. +49 (0)30 25 93 283 0
Fax +49 (0)30 25 93 283 24
pecs@n-ost.de

Köszönjük a támogatást:

METRO GROUP
MADE TO TRADE.

Robert Bosch **Stiftung**

Konrad
Adenauer
Stiftung

Hanns
Seidel
Stiftung

 HEINRICH BÖLL STIFTUNG

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

SIEMENS

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS